

JUSTITIS MINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 26. juli 2012
Dok.: 504015

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål BL-BN fra

Folketingets Retsudvalg

torsdag den 16. august 2012 kl. 14.00

Samrådsspørgsmål BL:

Vil ministeren redegøre for, om de relevante lovbestemmelser blev overholdt, og hvorvidt de sædvanlige procedurer ved ulovlig plakatsætning blev fulgt, da en journalist fra Ekstra Bladet 15. juni 2012 blev tilbageholdt i knap fem timer i forbindelse med plakatsætning ved Langelinie i København – som omtalt i Ekstra Bladet 16. juni 2012 – og om politiets fremgangsmåde er i overensstemmelse med regeringens holdning til ytringsfrihed?

Samrådsspørgsmål BM:

Vil ministeren redegøre for, om de relevante lovbestemmelser blev overholdt og de sædvanlige procedurer fulgt, da en større politistyrke med mandskabsvogne den 15. juni 2012 stillede sig op med front mod en gruppe på ca. 200 demonstranter på Højbro Plads i København i forbindelse med den kinesiske præsidents besøg på Christiansborg (som omtalt i BT den 17. juni 2012), hvormed demonstrationen ikke var synlig for forbipasserende, hvad der begrundede dette, samt om politiets fremgangsmåde er i overensstemmelse med regeringens holdning til ytringsfrihed?

Samrådsspørgsmål BN:

Vil ministeren redegøre for, om de relevante lovbestemmelser blev overholdt og de rigtige og sædvanlige procedurer fulgt, da Luna Pedersen, der er medlem af Det Tibetanske Samfund i Danmark, den 15. juni

2012 af politiet blev sigtet for mulig narkotikabesiddelse, kropsvisiteret og bortvist fra området, da hun – som omtalt i Jyllandsposten den 16. juni 2012 – fremviste et tibetansk flag, hvad der i den konkrete sag dannede baggrund for sigtelsen for narkotikabesiddelse og den efterfølgende bortvisning, samt om politiets fremgangsmåde er i overensstemmelse med regeringens holdning til ytringsfrihed?

[Indledning]

1. De spørgsmål, som skal drøftes i dette samråd, vedrører alle politiets indsats i forbindelse med den kinesiske præsident Hu Jintaos besøg i København den 14.-16. juni og regeringens holdning til ytringsfrihed.

Jeg har som bekendt netop besvaret en række skriftlige spørgsmål fra Retsudvalget om samme emne – spørgsmål nr. 865 og 875-880. Min besvarelse i dag vil derfor i nogen grad være en gentagelse af disse besvarelser. Det håber jeg, at udvalget har forståelse for.

2. Jeg vil starte med at berøre det forhold, at spørgeren i udtalelser i medierne og i de skriftlige spørgsmål, der er stillet til mig, har antydnet, at der skulle være givet instrukser til politiet med det formål at begrænse ytringsfriheden i forbindelse med besøget. Og at de instrukser skulle have været udstedt af Justitsministeriet eller af mig personligt.

Det er jo alvorlige beskyldninger.

Lad mig derfor starte med at slå helt fast, at hverken jeg eller nogen andre i Justitsministeriet har blandet sig i politiledelsens beslutninger om, hvordan den politioperative indsats i forbindelse med den kinesiske præsidents besøg skulle organiseres og tilrettelægges.

Det er nu engang sådan, at det er politiet, som er bedst til at vurdere, hvordan den politimæssige indsats planlægges og gennemføres på den mest hensigtsmæssige måde, og det er en vurdering, som jeg trygt overlader til politiet.

3. Når det handler om Københavns Politis strategi i forbindelse med besøget kan jeg henvise til mine besvarelser herom til Retsudvalget (spørgsmål nr. 865 og nr. 875-880).

Som det også fremgår af svarene, giver vigtige statsbesøg fra udlandet selvfølgelig anledning til, at politiet foretager en forudgående trusselvurdering og overvejer, hvilke sikkerhedsmæssige foranstaltninger der skal iværksættes i den forbindelse.

Københavns Politi valgte i forbindelse med det kinesiske præsidentbesøg en strategi med først at afspærre de områder, som præsidenten skulle besøge, kort tid før præsidenten skulle ankomme.

Det var i modsætning til tidligere lignende statsbesøg, hvor store områder er blevet afspærret flere timer før gæsternes ankomst.

Denne strategi blev bl.a. valgt for at skabe færrest mulige trafikale forstyrrelser.

Strategien betød imidlertid også, at det i visse tilfælde var nødvendigt at bede folk om at flytte sig af sikkerhedsmæssige grunde.

Dette er af nogle blevet udlagt, som om Københavns Politis indsats har haft til formål at skærme præsidenten for synet af demonstranter. Som det også fremgår af mine skriftlige besvarelser til udvalget, er det selvfølgelig på ingen måde tilfældet.

Og lad mig i den forbindelse understrege, at der i Danmark gælder en grundlovsfæstet ret til både ytrings- og forsamlingsfrihed. Det er retigheder, som regeringen anser for at være helt grundlæggende og afgørende elementer i ethvert demokratisk samfund, og som regeringen derfor naturligvis vægter meget højt.

[Om anholdelse af journalist for plakatopsætning]

Efter disse mere generelle bemærkninger om politiets indsats vil jeg gå over til de tre konkrete politiforretninger, der spørges til med samrådspørgsmålene.

4. Hvad angår den første af episoderne – nemlig den der vedrører anholdelsen af en journalist fra Ekstra Bladet – så kan jeg oplyse, at jeg har indhentet en udtalelse fra Københavns Politi.

Københavns Politi har over for mig oplyst, at politiet forud for den kinesiske præsident Hu Jintaos besøg ved Den Lille Havfrue på Langelinie, som skulle foregå fredag den 15. juni kl. 12, havde etableret afspærring og patruljering i området.

Omkring kl. 10.40 blev politiet opmærksom på en person, der gik rundt i området og opsatte plakater med tape på bl.a. en lygtepæl. Plakaterne var udformet som en ”spiseseddel” fra Ekstra Bladet med billedet af en brændende mand fra Tibet og præsidentens ansigt samt en kinesisk tekst.

Politiet rettede henvendelse til den pågældende og gjorde ham bekendt med, at det ikke er tilladt at opsætte plakater på stedet, og meddelte et mundtligt påbud om at ophøre med at sætte plakater op. Den pågældende tog herefter plakaten ned fra lygtepælen.

Lidt længere væk fortsatte han dog med at opsætte plakater, hvorfor politiet igen tog kontakt til den pågældende. Indsatslederen besluttede, at han skulle anholdes og sigtes for overtrædelse af ordensbekendtgørelsens § 9, stk. 1, om ulovlig plakatopsætning.

Den pågældende journalist blev ved anholdelsen fundet i besiddelse af ca. 50 identiske plakater samt tape, og han blev herefter indbragt til Station Bellahøj for videre sagsbehandling.

Her erkendte han sig skyldig i sigtelsen og blev løsladt kl. 16.04 efter endt sagsbehandling. Sagen er efterfølgende endt med et bødeforelæg på 1.500 kr., som den pågældende journalist har vedtaget.

Københavns Politi har oplyst, at den tidsmæssige udstrækning af en anholdelse naturligvis altid vil bero på de foreliggende omstændigheder. I det konkrete tilfælde var den pågældende anholdt i tidsrummet fra kl. 10.40-16.04 – altså knap 5½ time – og Københavns Politi har oplyst, at der alt andet lige var tale om en uforholdsmæssig langvarig anholdelse i forhold til forseelsens karakter.

Anholdelsens varighed skyldes, at personalet, som forestod anholdelsen, deltog i bevogtningen på stedet i forbindelse med præsidentbesøget, og derfor kunne de først frigives til behandling af sagen efter besøgets afslutning.

Desuden har Københavns Politi oplyst, at de polititjenestemænd, som anholdt den pågældende journalist, var udlånt fra en anden politikreds. På grund af manglende kendskab til de lokale forhold ude på Station Bellahøj blev den efterfølgende sagsbehandling forsinket, hvilket Københavns Politi beklager.

Jeg vil gerne understrege, at man i et demokratisk samfund som det danske skal kunne ytre sig kritisk – også når den kinesiske præsident er på statsbesøg – men det skal naturligvis ske inden for de lovgivningsmæssige rammer, som der nu engang gælder her i landet.

Jeg finder imidlertid ikke, at jeg som justitsminister bør gå nærmere ind i en vurdering af politiets konkrete dispositioner i sagen, men det er selvfølgelig ikke hensigtsmæssigt, at den efterfølgende sagsbehandling på Station Bellahøj blev forsinket. Jeg har noteret mig, at Københavns Politi har beklaget dette forhold.

Derudover har den pågældende journalist – ligesom alle andre borgere her i landet – mulighed for at klage over politiets dispositioner og kræve erstatning, hvis han anser selve anholdelsen eller varigheden for uretligt.

[Om demonstrationen på Højbro Plads]

5. Jeg vil nu gå videre til næste samrådsspørgsmål (BM), som omhandler den demonstration, som fandt sted på Højbro Plads fredag den 15. juni i forbindelse med gallamiddagen på Christiansborg Slot i anledning af præsidentens besøg.

Jeg har modtaget en udtalelse fra Københavns Politi, som har oplyst, at de i dagene op til præsidentbesøget modtog anmeldelser om demonstration på Christiansborg Slotsplads fra organisationerne Falun Gong og Free Tibet. Af sikkerhedsmæssige årsager blev ansøgerne i stedet tilbudt opstilling på Rådhuspladsen.

Få dage inden præsident Hu Jintaos ankomst til København stod det imidlertid klart, at præsidenten ikke ville komme i nærheden af Rådhuspladsen.

Politiets planlægningssektion tog derfor telefonisk kontakt til demonstrationsansøgerne og tilbød dem opstilling på Højbro Plads, hvorfra der er udsigt til Christiansborg og Christiansborg Slotsplads.

Demonstrationsansøgerne valgte herefter at flytte demonstrationerne til Højbro Plads som en stationær demonstration, der udviklede sig til én fælles demonstration med ca. 100 demonstranter fra Falun Gong og Free Tibet, hvor der blev medbragt bannere, flag og balloner.

Københavns Politi har endvidere oplyst, at politiets indsatsleder omkring kl. 19.30 førte en dialog med repræsentanter fra demonstrationer-

ne, bl.a. om meget højlydt brug af højtalere, hvilket ikke var omfattet af retningslinjerne for den pågældende demonstration.

Da demonstranterne så Dronningens eskorte ankomme fra området ved Knippelsbro, begyndte demonstranterne at bevæge sig frem mod Christiansborg Slotsplads og kortegeruten med en bred front af demonstranter forrest.

Da den kinesiske præsident skulle ankomme umiddelbart efter, valgte indsatslederen at tilkalde en deling til støtte for de seks politifolk, der var sat ud til at føre tilsyn med demonstrationen.

For at forhindre utilsigtede handlinger fra demonstranternes side blev delingens gruppevogne opstillet foran demonstranterne for at afskære dem muligheden for at rykke længere frem.

Københavns Politi har oplyst, at denne handling – der af nogle er blevet udlagt som forsøg på at skærme præsidenten fra demonstranterne – alene var udtryk for en taktisk handling for at skabe sikkerhed og ro.

Københavns Politi har desuden oplyst, at hvis demonstranterne ikke havde afvejet fra den tilkendegivne plan for demonstrationen, så var opgaven blevet løst med de seks politifolk, der var udsat til opgaven i første omgang. Københavns Politi har også oplyst, at demonstrationen i øvrigt var synlig fra kortegen.

Københavns Politi har efterfølgende undersøgt, om indsatslederen, delingsføreren eller andre politifolk med ledelsesansvar har givet demonstranter besked på, at de ikke måtte anvende flag eller bannere. Det er ikke tilfældet.

Københavns Politi har i den forbindelse oplyst, at politiets kommandocentral tidligt i demonstrationsforløbet blev spurgt, om det var accepta-

belt, at der var opsat bannere på rytterstatuen på Højbro Plads, hvilket blev accepteret under den forudsætning, at ingen kravlede op på statuen.

[Om kvinden som blev sigtet for mulig narkotikabesiddelse]

6. Jeg vil herefter gå videre til det tredje og sidste samrådsspørgsmål (BN), som drejer sig om en episode ved Langelinie, hvor en kvinde blev sigtet for mulig narkotikabesiddelse.

Københavns Politi har om den konkrete sag oplyst, at den pågældende kvinde tidligere på dagen havde påkaldt sig politiets opmærksomhed, idet hun havde været til stede ved indgangen til Amalienborg Slotsplads i forbindelse med præsidentens besøg hos Dronningen.

Da politiet anviste tilskuerne at tage opstilling på et dertil udpeget område, efterkom kvinden kun modvilligt anvisningen og opførte sig generelt genstridigt i en grad, der påkaldte sig politiets opmærksomhed.

Disse forhold bevirkede, at politiet havde særligt fokus på kvinden under resten af begivenheden på Slotspladsen.

Senere samme dag afspærrede politiet af sikkerhedsmæssige grunde et område omkring Den lille Havfrue kort før præsident Hu Jintaos ankomst til Langelinie. I den anledning skulle de personer, som befandt sig i området, forlade det – heriblandt den pågældende kvinde.

Københavns Politi har oplyst, at da de rettede henvendelse til hende, virkede det som om, at hun ikke var interesseret i at få kontakt med politiet. Kvinden var iført en grå hættetrøje og havde hættten trukket op over ansigtet, og da kvinden så politiet på ca. 30 meters afstand, så det ud som om, at hun smed noget fra sig, ligesom hun bevægede sig langsomt væk.

Da politiet tog kontakt til hende, talte hun mumlende og lavt og kiggede ned, og det var ikke muligt at få øjenkontakt med hende. Først da politiet oplyste hende om, at hun på grund af sin adfærd blev sigtet for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer og i den forbindelse skulle visiteres, ”vågnede” hun op, tog hættten af og udtalte sig.

Københavns Politi har oplyst, at den pågældende kvinde herefter blev visiteret af en kvindelig politibetjent, hvor der ikke blev fundet noget af politimæssig interesse, og kvinden blev således ikke frataget noget.

Sigtelsen mod hende for overtrædelse af lov om euforiserende stoffer blev derfor frafaldet med det samme, ligesom hun blev vejledt om muligheden for at klage.

Efterfølgende har kvinden via sin advokat klaget til Københavns Politi, og denne klage er for tiden under behandling.

[Afrunding]

7. Hvis jeg her til sidst skal samle op, så er det helt centralt for mig at understrege, at de antydninger, der har været af, at politiets dispositioner havde til formål at begrænse ytringsfriheden, og at dette skulle være sket efter instrukser fra Justitsministeriet, naturligvis på ingen måde har noget på sig.

For så vidt angår de konkrete sager, der spørges til, så har jeg redegjort for dem på baggrund af Københavns Politis oplysninger. Den nærmere vurdering af disse tre konkrete dispositioner må imidlertid efter min opfattelse – hvis der er uenighed om afgørelserne – finde sted i de rette klageorganer og ikke her i Retsudvalget.

Tak for ordet.